

Вервиця

КУПИТИ

Календарик святкувань у віршах, оповідках, загадках. Автор, Ірина Дем'янова — українська письменниця, краєзнавець, редактор. Член НСЖУ (2001), НСПУ (2005). Лауреат премій імені Іванни Блажкевич (2015), імені Михайла Дубова (2016).

ІРИНА ДЕМ'ЯНОВА

ВЕРВИЦЯ

Календарик святкувань у віршах, оповідках, загадках

Художник Ігор Козій

СТРІТЕННЯ

Якби кожен із нас
при вечірній неквапній молитві
засвітив стрітенську свічку —
на світі стало б тепліше
на мільйони тремтливих племінчиків.
А назустріч отому теплу
потягнулись би списики трав,
а найперш — відважні підсніжники —
незліченна кількість підсніжників,
що найніжнішими килимами
лягли б під ноги весні:
— Іди, прикликай Великдень!

ЛОЗОВА НЕДІЛЯ

Зацвіли на вербі пухнасті сіренькі та золотаві «котики».

Запишалася вона, бо ще жодне дерево не квітне, лиш де-не-де на осонні золотіють дрібні нечуйвітрики та на лісових галявинах прозирають блакитні оченята пролісків, ніжно пахнуть тендітні підсніжники. А верба — найдавніший тотем українців — символ життєвої сили. Де не посади — виросте, як не обламуй — відновиться та ще рясніш зацвіте.

Наламали ми вербових прутиків, де намистечко із «котиків» щільніше, пов'язали стрічками в пучки для себе і для бабусі з дідусем і зранку в Лозову (чи, як ще кажуть, Вербну) неділю посвятили їх у церкві. Відомо, що як Ісус Христос в'їжджав у Єрусалим, то, зустрічаючи його, люди встеляли дорогу пальмовим віттям. А у нас пальми не ростуть, тому ми знаменуємо Месію освяченою вербою. Легенько вдаряємо гілочками кожного зустрічного, промовляючи: «лоза б'є, не я б'ю, за тиждень — Великдень!», а потім зберігаємо їх.

У селах ними уперше виганяють на пасовище худобу, втикають прутики у ґрунт на городі, щоб його не рили кроти, запарюють і миють голову, щоб не випадало волосся, підпалюють і обкурюють димом налякане... дитя. А ще кажуть, якщо проковтнути одного вербового «котика» зразу після освячення — збудеться заповітне бажання.

ЯК ВИНИКЛИ КРАШАНКИ-ГАЛУНКИ

Переповідка

На те воно й диво, що майже неможливо його пояснити. Бо людина міркує, а Господь — керує. І невідомий нікому в світі Його замисел: ані в нашій рідній Україні, ані за морями-океанами.

Якось у невеличкому ізраїльському селі жив бідний селянин. Одного разу ніс він у кошику яйця, щоби продати на базарі (сім'я у нього була велика, а заробітки — малі). По дорозі зустрів на-товп людей, римських вояків і Христа, який, знемагаючи, ніс хреста на гору Голгофу. Заболіло в того чоловіка серце, уявив на місці страдника свого сина... Залишив на дорозі кошик і почав допомагати Ісусові. Коли ж повернувся, то побачив, що яйця у кошику стали червоними, як відсвіт сонця на присмерковому небі, як знак люблячого серця Господнього Сина.

З тих пір і фарбують галунки до Великодня.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

КУПИТИ